

**CLARE'S
KERSTGESCHENK**

door

JOHANNA BREEVOORT

NIJKERK
G. F. CALLENBACH

CLARE'S KERSTGESCHENK

DOOR

JOHANNA BREEVOORT

GEILLUSTREERD DOOR FRANS VAN NOORDEN

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I.

„O, moe, daar zou ik graag aan meedoen. Luister u eens, moeder.”

Clare vouwde het kinderblad „Jonge bloemen” wijd open, keek daarna op tot moeder met schitterende oogen. Moeder lei het broodmes, ze was juist bezig met boterhammen snijden, even op zijde, en luisterde naar het voorlezen van Clare. Opgewekt klonk het heldere stemmetje van het kind:

„Nu zal ik jullie eens vertellen, welk een mooi plannetje ik heb bedacht. Er zijn zooveel kinderen in ons clubje, die leven in overvloed. Zij hebben mooie kleren en veel speelgoed, krijgen lekker eten en drinken, slapen in een warm bedje.”

„Net als jij,” viel moeder in. „Jij bent ook

zoo'n weeldekindje, moeders eenig meisje."

Clare lachte en las toen verder: „Er zijn ook wel kinderen, die 't wat minder hebben, maar toch genoeg. Buiten ons clubje leven er heel, heel arme kindertjes, wier ouders nog niet eens kunnen koopen, wat zij noodig hebben, eten en kleeven, en dus heelemaal geen speelgoed.

„Nu komt het Kerstfeest spoedig in het land en dan krijgen alle kinderen graag wat.

„Heel het jaar hebben jullie je best gedaan om de prijsvragen op te lossen en de meesten wonnen een aardig prijsje voor zichzelf.

„Doen jullie nu je best eens voor andere kinderen. Zouden jullie dat willen?

„Ik zou zoo heel graag op Kerstfeest een mooi partijtje speelgoed bij elkaar zien, om al dat moois uit te deelen aan kinderen, die zoo weinig of in het geheel niets hebben.

„Jongens en meisjes, nu eens dapper en vroolijk aan het werk. Van sigarenplankjes kunnen de jongens aardige dingetjes maken, doosjes, meubeltjes en zoo. Van bordpapier kun je huizen en schepen knippen en opbouwen, meisjes kunnen poppekleertjes naaien en breien en jullie allemaal kunnen allicht iets uit je spaarpot missen, als je ouders dat goedvinden.

„De uitgever heeft vier en twintig poppen gekocht, die geen kleertjes aan hebben. Wie lust heeft zoo'n pop aan te kleeden, moet er mij maar om vragen. Deze poppen zijn be-

stemd voor de arme kinderen. Wie haar pop het mooist heeft aangekleed, krijgt een prijsje."

Moeder was onder het lezen weer aan 't broodsnijden gegaan. „Moe, mag ik ook zoo'n pop aanvragen, en mag ik die dan prachtig, prachtig aankleeden?" vroeg Clare opgewonden. „Als u me helpt, krijg ik zeker den prijs."

Moe keek naar haar lief mooi meisje, met haar verlangend warm gezichtje.

„Waarom denk je, dat jij den prijs zult krijgen?" vroeg zij, de smakelijke boterhammen met jam op Clare's bordje leggend.

„Omdat alle menschen zeggen, dat ik er altijd zoo fijn uitzie," verklaarde Clare. Zij tuurde in den spiegel en zag zichzelf in haar donker fluweelen jurk met fijne roode biesjes en een rood lint in het prachtig golvende haar. „Als u mij zoo mooi kunt aankleeden, kunt u 't de pop ook wel."

„Kleine ijdeltuit. Kijk niet zoo in den spiegel," vermaande moeder, hoewel 't duidelijk bleek, met hoeveel plezier zij zelf haar mooi dochttertje gadesloeg. „Kom, leg nu „Jonge bloemen" weg, we gaan koffiedrinken."

Clare en haar moeder aten dezen morgen maar samen. Vader moest naar Den Haag en kwam eerst tegen donker thuis. Dat vond Clare wel fijn, dan kon zij zoo knusjes met moeder praten, net als een groot mensch. Vader sprak zoo véél over zaken en wéér over de zaken. Over die nare rookerige smederij

vol leven, beneden. Moeder wist overal van, gaf vader raad en overlegde met hem. Dan zat Clare onder het eten maar zoo'n beetje naar buiten te kijken over het dak van de smederij met de berookte lantaarns vol roet en te luisteren naar het gesnor van de drijf-riemen beneden.

„Moeder, waarom moeten wij aldoor maar boven die vuile smederij wonen en in die smerige buurt?” vroeg Clare al meer dan eens. Aan beide kanten van de smederij had je lange nauwe stegen, waarin heel arme menschen woonden. Aan den overkant stonden ook al zulke armoedige huizen en wat verder lagen vieze slossen en gangen.

„Omdat je vader hier zijn brood heeft,” antwoordde moeder dan kort. Clare wist dat „zijn brood hebben” beteekende: „genoeg verdienen om er brood voor te koopen.” Dat had moeder haar uitgelegd.

„We hebben veel meer dan brood,” dacht Clare toen. Terwijl Clare at, tuurde zij telkens naar het kinderblad „Jonge bloemen”. Ze wou heel graag zoo'n pop aankleden. Zelf bezat ze wel drie poppen, heel mooie en zij speelde er graag mede.

„Er zijn heel, heel arme kinderen, wier ouders nog niet eens kunnen koopen wat zij noodig hebben,” las Clare weer. Nooit, nooit had Clare er eigenlijk over nagedacht, hoe 't kwam, dat 't eene kind er zoo netjes en het andere er zoo armoedig uitzag. Moeder zond

haar soms naar den slager om vleesch. Er stonden meest ook andere kinderen in den winkel, die een ons spek haalden. Dan overlei Clare wel eens: wat 'n klein stukje in zoo'n klein papiertje; ik heb zóóveel, 't kan nauwelijks in moeders tasch. Nooit begreep zij, dat de moeders, die zoo'n kriebelstukje spek lieten halen, niet meer geld hadden om een grooter stuk te koopen.

Opeens vond Clare arm-zijn iets heel zieligs en naars. Kijk, daardoor droegen die kinderen hun laarzen en jurken en manteltjes ook zoo lang tot zij er vies en kapot uitzagen. Verschrikkelijk, te denken, dat je moeder geen geld in huis heeft. Wat waren er een boel menschen arm.

„Waar denkt mijn meisje aan?” vroeg moeder met een lach. Clare liet zoo waar haar boterham staan, hield haar hand met het mesje stil.

„Aan arme kinderen, moeder. Hoe komt dat nou, dat die moeders hier uit de gang zoo weinig geld hebben?”

„Ja, hoe dat komt,” antwoordde moeder. „Je bent veel te klein om dat te begrijpen. In den Bijbel staat: Rijken en armen ontmoeten elkaar. Ik denk, dat de armen er zijn opdat de rijkere menschen gelegenheid hebben overvloedig hun liefde te bewijzen.”

„Moeder,” besloot Clare, „vindt u 't dan goed, dat ik een heel, heel mooie pop aankleed?”

„Welzeker,” antwoordde moeder. „Ik vind dat best. Je behoeft eigenlijk niet eens zoo'n

pop bij tante Jo te halen. Koop er een uit je spaarpot. Dan zijn er vijf en twintig poppen om uit te deelen."

"O, moeder, dat is fijn. Hoeveel kost zoo'n pop?"

"Misschien wel een gulden. Of een-vijftig. Je hoeft vanmiddag net niet naar school. Zullen wij straks samen gaan? Eerst moet natuurlijk broertje wakker geweest zijn. Dan krijgt hij drinken, we wasschen hem samen en leggen den kleinen peuter weer lekker in zijn wieg. Eet nu vlug je boterham op."

Clare's oogen straalden. Drie maanden geleden kreeg zij een lief broertje. In 't eerst vond zij 't eigenlijk vervelend, dat nieuwe kindje in huis, moeder had het er zoo druk mee. Zij kon 't eigenlijk niet goed velen, dat moeder dat kleine kind, dat nu letterlijk niets kon dan eten, huilen en slapen, zoo kon vertroetelen. Maar 't werd spoedig anders. Broer kon lachen, ging zoo leuk met zijn knuistjes spelen, stak soms zijn grooten teen in zijn mond. Hij kon kraaien, zoodat je er zelf om lachen moest. Bovenal, zij mocht moederhelpen. Schoone luiers aangeven, eau de cologne, 'n sponsje of 'n doekje. Zij mocht heel voorzichtig het snoezige glimmende bedkruikje met warm water vullen en zelfs het wiegje al opmaken. Zij wist 't allang: de breede kantstrook boven met 't mooie monogram, dat zij zelve geboord had.

"Zullen we broer wakker maken, moeder?"

„O neen, dan is hij lastig. Hij komt dadelijk wel. 't Is drinkenstijd. Hoor, daar heb je 'm al.”

Uit de wieg klonk een zacht geluidje: „Keuje, keuje, keuje.”

„Moe, hij roept de biggetjes weer,” riep Clare. „Nee, jongetje, er zijn hier geen keutjes, hoor.” Clare sloeg het kanten gordijn weg en keek naar het broertje met de dodderige oogjes.

„Eerst danken, Clare,” zei moeder, „anders wordt het vergeten.”

Clare dankte hardop en in dien tijd begon broer te huilen.

„Hij vindt, dat ie nu eens wat te drinken moet krijgen,” verklaarde moeder, terwijl zij het kindje uit de wieg nam en Clare de bordjes op elkaar zette.

„Vraag nu maar of Jans af komt nemen, kind, en krijg jij je spaarpot van boven.”

Weldra zat Clare verdiept in het tellen van haar spaarcenten. Twintig centen, zes stuivers, vier dubbeltjes, een kwartje, zeven twee-een-halve-centstukken, dat is 20, 30, dat is 50, dan nog 40, dat is 90 en $25 = f1.15$ en $17\frac{1}{2}$ cent = $f1.32\frac{1}{2}$.

„Zullen wij al dat geld meenemen, moeder?”

Clara vond 't wel veel. Eng, zoo'n leege, holle spaarpot.

„Je moogt meenemen zooveel als je missen wilt,” besliste moeder.

„Als ik 't zilvergeld eens nam?”

„Dat is te weinig.”

„Met de stuivertjes er bij, moeder?”

„Dat gaat. Vijf en negentig cent. Maar je moet het gráág doen, hoor. Anders vraag je maar een pop aan tante Jo.”

„Nee, ik doe 't wel graag, moeder.” Toch sprak er 'n beetje aarzeling uit Clare's stem.

Langzaam schoof zij cent voor cent weer in het gleufje. Ziezo, twintig centen. Nu voelde de nikkelen doos toch weer lekker zwaar.

„Ik zal er de zeven 2½-centstukken ook nog maar bij doen, moeder.”

„Goed, kind.” Moeder wist niet wat Clare eigenlijk bedoelde: bij de spaarcentjes of bij 't geld voor de pop. Zij liet Clare stilletjes begaan terwijl zij broer hielp, die hilde van ongeduld, omdat hij voor alle dingen moest gewasschen worden. Clare's lief gezichtje stond heel ernstig: 17½ cent er bij; 17½ cent er af.

Plots stond zij op en schoof met een driftig gebaar de munten bij de dubbeltjes: „Moeder, we koopen 'n mooie pop. Hè, moe, samen.”

Moeder lachte, trok Clare naar zich toe. Broer hield op met mopperen en lachte tegen Clare, zijn liefspeelmakkertje. Moeder dodeinde broer op haar schoot en Clare stond in haar arm, terwijl zij zong:

Twee kinderen bij elkaar,
Een zusje en een broertje.
Ik wou, dat ik er meer van had,
Van al dat aardig goedje.

II.

Er woei een koude wind en het begon te sneeuwen toen moeder met Clare een uurtje later in de tram stapte om naar den speelgoedwinkel te rijden. Clare wou liever loopen, moeder voelde zich een beetje moe. Clare vond 't zoo ook heerlijk. Met haar neusje tegen de ruiten keek ze naar de prachtige, versierde winkels vol van de mooiste dingen. Er praalden kerstboomen vol blinkende slingers en balletjes en kleine mooie dingetjes.

„Moeder, waarom maakt u toch nooit een kerstboom, 'k zou het zoo fijn vinden.”

„We hebben geen Kerstboom noodig om feest te vieren, kindje. Niet de kerstboom, maar de Heere Jezus zelf maakt het Kerstfeest tot een dag van groote vreugde.”

Dat begreep Clare alweer niet en in de volle tram vroeg en dacht zij ook niet verder. Vol spanning verlangde zij naar den speelgoedwinkel, waar zij haar pop mocht uitkiezen, de eerste in haar leven, die zij kocht voor haar eigen geld en dan om weg te geven.

In haar gevoel: net een groot mensch, stond Clare weldra naast hare moeder in het groote poppenmagazijn om een poppenkindje uit te zoeken. „'t Moest natuurlijk kunnen slapen. En heel sterk zijn,” vond moeder, want aan 'n pop, die dadelijk zaagselt of waarvan de armen en beenen bij 't minste stootje afvallen, heb je niemendal. Niet te duur ook, want Clare deed 112½ cent in haar portemonnaie.

„Dat is een heel mooie,” prees de juffrouw.

Clare vond de laatst neergelegde pop prachtig. Een echt leeren lijfje, een kop met zwart haar, mooi krullend; aan de voeten kousen en laarsjes, die je uit en aan kon doen.

„Hoeveel kost die, juffrouw?”

„Een gulden dertig, jonge juffrouw.”

„Een gulden dertig. Nog 17½ cent te kort. Dan kwam de spaarpot leeg op 2½ cent na.”

Aarzelend fluisterde Clare moeder dat bezwaar in het oor.

„Dan maar een goedkoopere,” raadde moeder.

„Ja, als ik er een mooie bij zag.”

Er kwam geen betere voor den dag. Telkens nam Clare de uitverkoren pop weer in de hand. Neen, zij kon het niet over haar hart verkrijgen, dat beelderig poppekindje niet te koopen.

„Wil moeder mij de 17½ cent leenen?” vroeg Clare, dubbeltje na dubbeltje, stuivertje na stuivertje opdiepend uit haar portemonnaie.

„Welzeker, kind.” Moeder en de winkeljuffrouw lachten om den ernst, waarmede Clare de pop betaalde. 't Was ook iets gewichtigs zelve een pop te koopen en te betalen.

Wat voelde Clare zich rijk met haar schat. Van thuisbrengen wilde zij niet hooren. Neen, dadelijk meenemen en thuisgekomen direct aan de kleertjes beginnen.

Opgewonden praatte Clare met moeder over haar naaiwerk, terwijl zij terugliepen over de blanke straten met een beetje sneeuw er op. Zij zou een witwollen manteltje breien.

„Weet u, moeder, er is nog wol over van dien kraagbeschermer, dien ik voor vader haakte.

En een mutsje en een mof. 't Poppekind moest een reformjurk hebben, ze zou er mooie steekjes op borduren. Natuurlijk een onderjurk en een hemd."

Moeder hoorde Clare glimlachend aan en gaf wijzen raad: hoe Clare de maat moest nemen van 't manteltje en 't mutsje, vertelde, dat zij nog stukjes borduursel over had voor 't hemdje.

Het donkerde al toen zij saampjes genoeglijk overlegend thuis kwamen. Broertje lag wakker in zijn wieg te kraaien, de kachel brandde lekker en wat 't prettigst was — vader zat in zijn stoel gedoken de krant te lezen.

Hij sprong dadelijk op, toen hij Clare's blijde stemmetje hoorde en sloot de kleine in zijn armen.

„Je oogen glinsteren als kraaltjes, lieverd, ben je zoo blij?"

Zij nestelde zich tusschen vaders knieën, trok zenuwachtig de touwtjes los en liet vader het poppekind zien.

Moeder vertelde intusschen van Clare's plan om een pop aan te kleeden voor een arm kind. Even vloog er een schaduw over Clare's lief gezichtje toen zij dacht aan dien bijna leegen spaarpot. Toch opende zij het doosje en gaf moeder de 17½ cent terug. „Ziezoo, moeder, nu heb ik mijn kerstgeschenk zelf betaald," riep zij vol trots met haar hooge stemmetje.

In de dagen, die nu volgden, begon Clare's poppekindje het kleine moedertje al dierbaarder

te worden. Clare's hoofd zat vol naaiwerk. Gelukkig viel de Kerstvacantie heel vroeg in, half December reeds, zoodat Clare overvloedig tijd kreeg om den uitzet van het mooie poppekind in orde te brengen. Het manteltje viel keurig en 't mutsje stond zoo aardig op de donkere krullen.

Het fluweelen jurkje aan den hals met gouden en roode sterretjes afgewerkt, 't ceintuurtje ook. Al die onderkleertjes. 't Was een lust de pop te bekijken en Clare genoot van het telkens weer passen.

Broer wilde telkens begeerig het mooie kindje pakken. Dan trok Clare de pop haastig terug. „Nee je moogt alleen kijken, hoor, wat denk je wel? je zoudt het kind dadelijk vernielen, je hebt heelemaal geen verstand van poppen.”

Toen pop kant en klaar in het doosje lag, zelfs met een fijn gezoomd zakdoekje in het lekker warme, witte mofje, kon Clare haar oog niet van al dat heerlijke lieve afhouden. Zonder noodzaak keek zij telkens weer in die witte doos met al de schatten, waaraan zij de heele vacantie zoo hard gewerkt had. Clare kon bijna nergens anders over denken. Zij vertelde broer heele verhalen over de pop, die broer beantwoordde door naar haar krullen te grijpen of Clare bij haar neus te pakken, tot groot vermaak van papa, die beweerde dat broer er niets niemendal van begreep.

Vader was nu aan het begin der Kerstge-

schiedenis gekomen bij de ochtendbijbellezing. Clare hoorde graag lezen van Zacharias en Elisabeth, van Maria die een Engel bij zich kreeg en die haastig op reis ging naar Elisabeth. Nu kon zij er echter hare gedachten niet bij houden, telkens verzon zij iets om de pop nòg mooier te maken, een kettinkje of armbandje rijgen of een strikje leggen op pop's schoentjes.

Daar kwam Jans binnen met de post. Vader zocht zijn brieven uit het stapeltje, reikte moeder de krant toe en riep daarna tot Clare, die na het danken weer in haar hoekje zat met haar lieveling:

„Jonge bloemen”. „Claartje, je kinderkrantje. Nu kan je lezen wanneer je je Kerstgeschenk brengen moet voor de arme kinderen.”

't Leek Clare opeens of zij een steek door haar lijf kreeg. Zij schrok. Wanneer je je Kerstgeschenk brengen moet. O ja, die mooie pop moest weg. Zij had hem gekocht om weg te geven. In heel deze week was die gedachte niet meer in haar opgekomen. Pop weg brengen. Die mooie lieverd. Veel mooier dan de andere poppen.

Doodsbleek hield Clare het kinderkrantje in de hand, haar poppekind stijf in haar arm tegen haar lijfje gedrukt.

„Weet je al wanneer?” vroeg vader, nadat hij al zijn eigen brieven gelezen had. Hij zat met zijn rug naar Clare's hoekje, zijn oogen zochten broer in de wieg die de handjes naar papa uitstak.

Geen antwoord. Vader keerde zich om. Clare stond achter hem, de oogen vol tranen, stil en bleek.

„Kindje, wat scheel je? Ben je niet goed? Zal ik moeder roepen? Zij giet even den kopjesbak leeg in de keuken.”

Hij trok Clare nader, tot haar eigen geliefd

plaatsje, tusschen zijn knieën. Anders stoeide zij zoo graag even met haar vader, nu perste zij de lippen krampachtig op elkaar.

„Kindje, kindje, wat is er?”

„M'n pop, m'n pop....” snikte Clare.

„Heb je 'm gebroken, lieverd? Niets erg, hoor, je krijgt 'n andere van je vader.”

„O, neen, papa, o, nee, papa.... Ik vind het zoo naar dat pop wegmoet.”

„Wel kind, als je 'm niet geven wilt dan hou je 'm,” zei vader luchthartig. „Hou jij je poppekind maar.”

Clare schudde haar hoofd. „Kan niet, papa, ik heb 't al geschreven dat ik de pop geef...”

Nettrad moeder het huisvertrek weer binnen. Zoo ving zij Clare's laatste woorden op.

„Wil je je pop niet missen, kind?” vroeg moeder zacht.

„Och neen, u moest eens weten hoe veel, hoe erg veel ik van haar houd, veel meer dan van de andere poppen.”

„'t Is een moeilijk geval,” oordeelde moeder ernstig. „Want zie je, God zegt: „Het is beter dat ge niet belooft dan dat ge wel belooft en niet betaalt.” Je weet toch wel, dat de Heere alles hoort en ziet. Hij neemt alleen offers aan uit een gewillig hart. God heeft den blijmoedigen gever lief.”

Vader knikte. Moeder sprak waarheid. „Ik zei: hou je poppenkind maar. Moeder heeft gelijk. Je hebt je pop eenmaal aan een arme afgestaan.”

„Ik weet het wel, ik weet het wel,” snikte Clare zenuwachtig.

„Even lezen wanneer jullie het moois moeten bezorgen,” zei vader. „O, er is al een heeleboel: ledikantjes, spiegeltjes, waschtafels, stoelen, tafels, bouwcartons, poppen, poppenwagentjes, spreitjes. Tot vanmiddag twaalf uur kan het speelgoed bezorgd worden. Anders weet de juffrouw niet hoe zij het allemaal

verdeelen moet. Op den Tweeden Kerstdag is het feest in de Veilingzaal. Eerst wordt al het speelgoed op tafels uitgesteld en dan krijgt de mooiste inzender een prijs. Later uitdeeling. 't Zangkoor zal zingen. Dat belooft een mooi feest te worden. Claartjelief, zou je een prijs krijgen?"

Clare had al opmerkzamer geluisterd en toen vader zweeg keek zij veel blijmoediger. 't Leek toch wel aardig. Zij lachte door haar tranen heen, toen zij vader g'ndag kuste. „'t Is weer over," zei vader tegen moeder.

Doch 't was niet over. Moeder zag wel dat Clare een zwaren strijd streed om haar mooie pop af te staan.

Eerst moest broertje geholpen worden. Telkens vroeg moeder iets aan Clare. „Toe kindje, geef eens schoone luiers, ze liggen nog in de keuken." „Lieverd, vraag eens aan Jans of het water voor het kruikje kookt." Zoo bleven moeder en dochtertje bezig tot broer lekker frisch met zijn buikje vol in de wieg lag.

Daarna ging moeder in vaders lagen stoel zitten, nam Clare bij zich en streeelde over haar donkere krullen.

„Wijfje, weet je nog wel hoe blij wij waren toen broertje nog komen moest? We hebben samen zijn wiegje klaar gemaakt, het mooie kanten gordijntje er om geschikt!"

„Ja moeder, en ik heb zelf de ponnetjes, de nieuwe, geborduurd."

„Prachtig heb je 't gedaan. En toen broertje

gekomen was en jij 's morgens naar beneden kwaamt, hoe vond jij het toen in de slaapkamer?"

„Fijn, fijn; de kachel brandde en vader lachte zoo en u was ook blij, en de zuster liet 't broertje zien en ik kreeg beschuitjes met muisjes.”

„Je weet het nog goed, lieverd. Nu moet je eens luisteren: Toen de Heere Jezus geboren werd, was zijn moeder zoo arm, dat Hij niet eens een wiegje had, geen ponnetje, geen lekker bedje.”

„Ja, ik weet het, moeder. Ik ken den Kersttekst: „Maria wond Hem in doeken en leide Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.””

„Juist. Heb je wel eens nagedacht hoe verschrikkelijk arm de Heiland geweest is? Geen bedje, geen kleeren. En later verklaarde de Heere Jezus: „De vossen hebben holen, de vogelen des hemels nesten, de Zoon des Menschen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen.”

Clare lag doodstil tegen moeder aan en dacht na. Zij voelde de warmte van moeders lijf en de strelende hand over haar armpje. 't Meisje begreep moeder en dacht na: „Wat gij aan een van de minsten van mijne discipelen gedaan hebt, dat hebt ge Mij gedaan,” ging moeder voort.

Nog een oogenblik. Toen ging Clare staan met een vastbesloten uitdrukking om het lieve mondje.

„Ik geef mijn pop, moeder. Ik geef mijn pop aan den Heiland. Maar, moedertje, wilt u

de doos dan maar gauw dichtknoopen? Vindt u goed dat ik de pop dadelijk wegbreng?"

Moeder kuste Clare op haar gezichtje, nog vochtig van tranen. „Geef je schatje blijmoedig, kind.”

III.

In de Kerstdagen daalden een massa schitterende sneeuwvlokken uit den hemel, die de aarde bedekten met een dik blank fluweelen kleed. De vlokken dansten en dwarrelden in de prikkelende fijne winterlucht. In luidruchtig winterplezier stoeiden de kinderen in de

witte weeldè. Over de straten gleden rinkelende arren achter trotsche bellende paardjes.

Als reine, in steen gehakte golven, lag het blinkend winterwit over de verre landen; de sneeuw opgejaagd door den wilden storm en nu stil lichtend over de velden.

In Clare's jonge hartje leefde zoo'n groote blijdschap, toen zij gisteren met vader eene prachtige wandeling maakte buiten de stad in de gouden winterzon, die de vensters vergulde en 't haantje van den toren blinken deed.

Zij had haar offer blijmoedig gebracht in dankbare liefde tot Jezus. Haar stemmetje schalde boven allen uit toen zij zong:

De Heiland der wereld,
Gods geliefde Zone

Ligt in een kribbe op schamel stroo.
't Is de Beloofde, hier op aard verschenen.
O, laten wij aanbidden, dien Koning,
dien Koning!

Nu ging zij aan moeders hand naar het Kerstfeest.

In de zaal verdrongen zich de kijkende kinderen langs de tafel met de geschenken. O, 't was prachtig, al dat moois. Al die lieve meubeltjes en bloemen en wollen dieren. En dan als gloriepunt de vijf en twintig poppen. Opeens stond Clare's hartje bijna stil van blijdschap; zij kreeg een kleur als vuur. De

poppen stonden zes aan zes, vier hoog en op de vijfde rij haar poppekind alleen, prachtig in haar wit wollen manteltje met die snoeperige muts en mof, en bovenaan de doos zat een papier waarop stond: Bekroond.

„Moeder, kijk eens, ik heb den prijs.”

„O kindje, wat ben ik blij voor jou.”

„Daar is de prijs van de jongens,” riep Clare opgewonden. „Kijk eens, een lief ledikantje, met bloemetjes beschilderd. Daar zou mijn pop net in passen.”

„Dat ledikantje heb ik gemaakt,” vertelde een jongetje niet grooter dan Clare. „Samen met vader. Toen 't af was, vond ik 't jammer om 't weg te geven. Vader vond dat niet goed; ik vond 't eigenlijk ook flauw en ben wat blij, dat ik den prijs gewonnen heb.”

„Mijn pop is ook bekroond,” vertelde Clare vergenoegd. Maar van haar strijd kon zij niets mededeelen aan dat vreemde jongetje. Daar wisten moeder en vader alleen van. En de Heere, die Zijn lieven Zoon als arm kindje op de aarde zond.

't Werd een verrukkelijke Kerstfeestviering. Prachtig, prachtig vertelde dominee het Kerstverhaal. Je wist het allang en 't was toch net of je het nog nooit hadt gehoord.

Daarna kregen alle kinderen uit de zaal een Kerstkoek. Arm en rijk, de vorsten en achtersten, en zij keken allemaal even vergenoegd.

Toen kwam het heerlijke oogenblik der be-

kroning. De Directeur van de Zondagsschool hield het ledikantje omhoog, om het nog eens goed te laten bekijken, en tante Jo, de Redactrice van „Jonge Bloemen”, Clare's prachtige pop.

„O, o, o, o, hè! Dat is mooi!” Een gefluister van bewondering gonsde door de zaal.

Beiden kregen als prijs een gebonden Bijbeltje.

Het jongetje stapte frank en vrij door de zaal. Clare 'n beetje verlegen. Zoo'n eer, door de heele zaal te mogen gezien worden als de prijswinster, had zij toch niet verdiend.

Weldra trokken de kinderen, die het speelgoed kregen, al de aandacht van Clare. O, wat waren die kindertjes blij. Arme kleine peuters; sommigen zelfs zonder manteltje in de kou.

Een bleek, broodmager meisje kreeg Clare's pop. Zij lachte en huilde tegelijk. De blijdschap van 't kind deed moeder tranen in de oogen krijgen.

Ook Clare beefde van vreugde. Heerlijk, zoo een ander kind plezier te kunnen aandoen.

„Moeder,” zei Clare, onder het naar huis gaan, „geloof u wel, dat ik gelukkig zou geweest zijn, wanneer ik de pop niet gegeven had?”

„Neen kind, je zoudt niet gelukkig geweest zijn. De Heere zegt: Doet geloften en betaalt ze. De pop zou je voortdurend aangeklaagd hebben, dat je iets achter hieldt, wat je den

Heere gegeven hadt. Je moet altijd maar denken, als wij iets geven, is 't altijd maar 'n heel klein beetje; wij houden nog zooveel over. Maar de Heiland, die op aarde kwam,

gaf Zichzelf geheel en hield niets over dan armoede.”

„En ik heb nog drie prachtige poppen, hè moe?”

„En 'n lief broertje en ouders en een heerlijk tehuis en aardige kleeren en zooveel.”

„Ja, heel veel,” herhaalde Clare peinzend. „Heel veel, moeder.”

Op dezen Kerstavond ging Clare ter ruste met een dankbaar hartje. Haar bijbeltje, op dezen feestavond ontvangen, werd haar dierbaar, vooral de tekst, dien moeder er vooraan in geschreven had:

„Dit is een getrouw woord en alle aanneming

waardig, dat Christus Jezus in de wereld is gekomen om zondaren zalig te maken."

Die tekst werd Clare's beste Kerstgeschenk.

IV.

„Moeder," zei Clare, op den morgen na Kerstmis, toen zij nog op haar knieën in het witte ledikantje lag en net haar morgengebed had uitgesproken, het hoofd geleund op moeders schouder, „moeder, ik heb zoo gedroomd van mijn pop. Zij kon loopen en danste. Dat arme meisje, je weet wel, die mijn pop gekregen heeft, kon pop niet pakken. 't Was zoo raar. Toen was ik 't zelf opeens en dat kind greep me bij mijn haren. Ik schreeuwde zoo hard!"

„Ja, dat was nachtmerrie," antwoordde moe. „Ik heb je wel gehoord en ging naar je kijken, je sliep alweer."

„Moeder," begon Clare opnieuw, „vondt u niet, dat het kind er akelig uitzag? Zoo bleek en mager met zoo'n leelijk kapot manteltje aan. Niet eens een schoon gezicht."

„'t Was een stumpertje, kind. Wie weet uit welk een armoedig huis. Zij was verbazend blij met jouw pop, dat zag je wel."

„Ik vond haar de armste en de leelijkste van al de kinderen die wat kregen," verklaarde Clare, terwijl zij overeind stond in bed. Zij sprong in een wip op de wollige schapenvacht

voor haar bed en zocht daarna haar kousen.

„Ja, 't was een stumperd,” gaf moeder toe.

Vader riep uit de andere kamer, daarom liep moeder vlug weg.

Onder het aankleeden dacht Clare almaar over het Kerstfeest, gisteravond gevierd. Al die arme kinderen kregen mooie geschenken en zij gaf ook haar pop, al kostte het veel moeite om er afstand van te doen. Zou dat arme kind nu netjes op het lieve poppenkind zijn? Toch raar, overdacht Clare plotseling, zij bleef peinzend staan met de spons in de hand voor de waschtafel. Als je pop zulke prachtige kleren heeft en je bent zelf zoo arm. Ze wou wel, dat zij het kind zelf ook wat geven kon. Maar de spaarpot was zoo goed als leeggeraakt door het koopen van de pop. Zij bezat 2 $\frac{1}{2}$ cent, dat was niemendal.

„Moeder,” begon zij later, nadat moeder terug was gekomen om Clare's haren te kammen en te borstelen, „moeder, ik zou zoo dolgraag dat meisje ook wat geven. Zij kreeg een hemd, is het niet? Maar wat heeft ze nou aan een hemd, als je mantel zoo kapot is?”

Moeder glimlachte even. Wat was het toch goed, dat Clare haar pop gegeven had. Zoo leerde zij nadenken over de behoeften van anderen.

„Die zus zal best blij zijn met het hemd, al kan zij ook wel een manteltje gebruiken. Je wilt haar iets geven? Ja, dat is moeilijk, maar ik wil je wel helpen. Er hangt boven nog een

manteltje van jou, dat erg verschoten is. 'k Wou 't laten verven, want het is lekker warm. Maar als het nu dat meisje past!"

Clare klapte in de handen van blijdschap. „O, moeder, ik wou 't haar graag gauw brengen."

„Dan moet je eerst weten waar 't kind woont," viel vader in, die zich juist geschoren had, en even kwam kijken of die babbelpartij in Clare's kamertje nog langer duurde. Hij zei 't met een gemaakte grove stem en pakte stoeiend Clare onder de armen.

Die juichte van pret, zoo luid, dat moeder zei: „Houden jelui toch op met je geweld, je maakt broer wakker. Toe, Clare, stilstaan."

Vader lachte tegen moe, liep hard weg om vest en jas aan te trekken.

Weldra zaten zij alle drie aan het ontbijt. Moeder vroeg: „Hoe komen wij aan het adres van dat kind?" en vader antwoordde: „O, dat is niets geen bezwaar, ik bel de directrice van de Zondagsschool even op."

„Laat u 't dan dadelijk boven zeggen als u 't weet?" vroeg Clare volijverig. „Ik wou zoo heel graag vanmorgen nog naar dat meisje gaan."

Moeder vond het beter, dat Clare niet alleen ging. „Je bent maar net tien jaar en je weet niet hoe ver het is."

Een half uur later wist Clare het adres reeds. 't Meisje woonde heel dicht bij, in een smalle steeg aan het einde van dezelfde straat, waarin Clare's huis stond.

Nog nooit had Clare de ochtend zoo lang geduurd. Zij vond het wel leuk moeder te helpen met broertje. Zij lachte en praatte veel met dien kleinen lieverd, maar toch, zij verlangde er zoo naar eens te kijken hoe het haar pop ging en om het meisje het warme, dikke manteltje te brengen.

Toen broer eenmaal in zijn wieg lag en de oogjes dicht liet vallen, zei moeder: „Zie zoo, kind, nu nog even mijn ochtendjapon uittrekken en mij aankleeden, dan gaan wij.”

„Moeder, mag ik alvast vooruit loopen?” vroeg Clare ongeduldig.

„Nu ja, als je zoo'n haast hebt, ga dan maar.”

In een wip was Clare de trap afgedribbeld en de deur uitgesprongen.

Mandemakerssteeg, o ja, hier was 't. Toch een beetje aarzelend nu liep Clare het steegje in. 't Was er duister tusschen de hooge huizen en wat zagen die ramen met die kleine ruitjes er raar uit! No. 7. Hier moest zij zijn. Clare drukte haar gezichtje tegen een ruitje, binnen hoorde zij „moeder!” roepen, een oogenblik later opende het meisje, dat gisteravond Clare's pop kreeg, eerst de boven- en toen de onderdeur.

Beiden keken elkaar verlegen aan, Clare wist opeens niet wat zij zeggen moest en 't meisje stond doodstil.

„Kom u maar binnen, jongejuffrouw.” Een zwakke stem zei deze woorden.

Aarzelend trad Clare het huisje binnen. Op de tafel tusschen allerlei rommel, lag Clare's

pop. O, Clare zag 't met ontzetting, 't manteltje bevekt met gemorste koffie.

„Maar je moet je pop netjes houden!” riep Clare verontwaardigd. „Hij is al haast heelemaal vuil. Ik mag mijn poppen nooit met vuile handen aanpakken.”

Het kleine meisje keek bedremmeld naar het deftige jongejuffrouwtje, dat de pop had opgenomen.

„Als ik geweten had, dat je pop zoo smerig zou maken, dan had je haar niet gekregen,” verklaarde zij boos.

Plots barstte het armoedige meisje uit in een huilbui, zij liep naar de bedstede en verborg haar gezichtje op de deken. Een magere hand streelde haar over de verwarde haren.

Dat vond Clare verschrikkelijk. O, wat was het hier akelig. Zij legde pop op een stoel en holde in een vaartje naar buiten de gang uit.

Net bij den hoek liep zij tegen moeder aan. „Kind, voorzichtig, ik heb een pan soep bij me, draag liever mijn tasch met 't manteltje er in. Wat is er gebeurd? Je huilt. Ben je weggejaagd?”

„O, moeder, o moeder,” jammerde Clare, „zij heeft mijn pop zoo vuil gemaakt en ze staat te huilen.”

„Wat doe je ook zoo eigenwijs te zijn om vooruit te loopen,” vermaande moeder. „Kom maar weer mee.”

Schoorvoetend volgde Clare haar moeder de steeg door. De deur stond nog open. Toen

zij tweeën binnenkwamen keek het schreiende meisje schuw op van voor het bed.

„Goeie morgen, zus,” riep moeder vriendelijk. „Goeie morgen, zus. Kom jij eens hier! Is je moeder ziek?” Zij trad op de bedstede toe en vond daar in de kussens, bedekt met een deken

vol gaten, eene jonge bleeke vrouw, die zachtjes gebod: „Keetje, ga weg en geef mevrouw een stoel.”

Keetje gehoorzaamde zwijgend, ging toen bij haar pas ontvangen schat staan, bang dat Clare haar die ontnemen zou.

De beide meisjes namen elkaar maar eens op van hoofd tot voeten zonder iets te zeggen, allebei verlegen.

Intusschen sprak moeder met de zieke in

de bedstee en wist al heel spoedig de oorzaak van Clare's tranen.

„Komen jullie eens hier, meisjes,” gebood moeder. Zij nam de handjes van alle twee in de hare en zei: „Clare bedoelde het zoo niet, hoor zus. Clare weet niet, dat alle menschen het niet zoo zindelijk kunnen houden. Zie je, dat meisje haar moedertje is erg ziek, zij kan niet eens uit bed komen om Keetje te helpen bij 't wasschen en aankleeden en om boterhammen te snijden. Dat is heel droevig, Claartje. Toe spelen jullie nu eens samen en jij, Keetje, veeg dan eerst de tafel schoon met een doek.”

Clare bedacht dat zij nog pepermuntjes in haar zak had, zij gaf ze allemaal aan Keetje, die nu lachte en ging vertellen dat geen meisje uit de steeg zoo'n mooie pop had als zij.

Clare trok het manteltje van pop uit. Nu zag het poppekind weer mooi en schoon. „Ik zal Jans vragen of zij 't voor je wasschen wil,” beloofde zij en Keetje, ijverig, deelde mee, dat zij ook wel wasschen kon.

Moeder zette het pannetje vol kippensoep op tafel en vroeg het kleine meisje om een bord en een lepel.

Zij schepte het heerlijke geurige voedsel op, Keetje keek er naar met begeerige oogen.

Daarna hielp moeder de zieke overeind en de arme vrouw at haar lekker soepje. O, dat smaakte. Met opzet liet de zieke vrouw iets over, haar dochttertje mocht de rest hebben, als mevrouw het goed vond.

Na het eten ging Clare's moeder rustig bij het bed zitten. Terwijl de kinderen speelden, hoorde mevrouw eene droevige geschiedenis. De vader van Keetje dronk vaak van dat vieze, brandende goed, dat jenever heet, dan wist hij niet wat hij deed en daarom stuurde zijn baas hem weg, nu had hij zelfs gestolen en zat in de gevangenis.

Zoo waren zij al armer geworden. Keetje's moeder ging eerst uit werken. Nu lag zij ziek en kon niet meer. „Daarom woon ik nu in een armoedig huis en is het hier zoo vuil, mevrouw. Ik moest eigenlijk naar het ziekenhuis, dokter zei, dan ben je in drie weken beter. Maar ik kan Keetje toch niet alleen laten. De burens zijn allemaal even arm. Dokter heeft al plaats gezocht in het Kinderhuis voor Keetje. Er is nergens plaats.”

Nergens plaats! Clare's moeder schreide van meelijden. Nergens plaats!

„Heb je wel eens gebeden?” vroeg zij zacht aan de zieke. „Gebeden dat de Heere je helpen zou? Je weet wel, Hij woont in den hemel, en ziet met groote liefde op de menschen neer.”

Keetje's moeder vertrok haar gezicht vol pijn. „Als kind heb ik wel leeren bidden, mevrouw. Maar nu bid ik niet meer. Ik denk dat God mij vergeten is.”

„God vergeet nog niet eens de kleine muschjes die om eten tjiipen. En zou hij dan een mensch vergeten? Wij vierden pas Kerstfeest. „Alzoo lief heeft God de wereld gehad

dat Hij zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet sterve, maar het eeuwige leven hebbe."

„Ik zie geen uitkomst," zei de zieke zacht. „Ik zou wel weer graag als vroeger tot den Heere willen bidden, maar ik heb veel te veel kwaad gedaan en Hem vergeten."

„De Heere Jezus is de Zaligmaker," hield mevrouw vol met groote stelligheid: „Hij is gekomen om zondaren zalig te maken. Niet de brave menschen, die denken, dat zij zalig zijn. Maar arme, zondige menschen, die den Heere vergeten en zelfs beleedigen. De Heere vergeet u niet. Hij leidt alle dingen. Wanneer uw dochtertje de pop niet gekregen had, zou ik niet eens weten dat u bestaat."

Misschien kan ik u nu helpen. 't Is te probeeren om voor Keetje tijdelijk een huis te vinden.

Wie weet hoe goed alles weer in orde komt, wanneer u heelemaal beter bent."

Nog een poosje spraken de beide moeders samen; de arme vrouw voelde dat de deftige dame werkelijk belang stelde in haar en meer nog, in deze oogenblikken kon zij weer met vertrouwen denken aan den Heere, dien zij wel vergeten had, doch die in liefde voor den mensch zorgt, nooit plaagt of bedroeft dan met het doel de harten tot Hem te trekken.

Keetje en Clare scheidden als goede maatjes. Moeder en dochter vertrokken met de belofte, dat de zieke nu heel gauw iets goeds hooren zou.

Thuisgekomen praatte Clare's moeder met vader heel lang op het kantoor. Jans morde reeds ongeduldig dat broertje drinken moest en zoo hilde, doch mevrouw kwam maar niet voor den dag. Clare begreep wel, waarom zij moeder telkens een ander nummer hoorde opbellen, want zij had onderweg verteld, als Keetje ergens anders kon komen, gaat haar moeder naar het Ziekenhuis, om, als de Heere de middelen zegent, heelemaal beter te worden.

Ten slotte kwam moeder uit het kantoor. Zij streek een beetje moe de hand over het voorhoofd, begon spoedig broertje te reinigen en voedsel te geven, en zei tegen Jans dat zij dekken moest voor de koffie.

Clare brandde van verlangen om te hooren, waar Keetje komen zou. Want dat moeder het klaar zou spelen om die arme menschen te helpen, dat wist zij zeker.

Clare zou 't eigenlijk wel aardig vinden wanneer Keetje drie weken hier logeerde. Maar dan moest zij eerst frisch gewasschen zijn en niet meer zoo'n vuile jurk aan hebben. En waar moest zij slapen?

Daar kwam vader naar boven gewipt om zijn kopje koffie vóóruit te halen. Broer kraaide van pret, zat te springen in zijn wieg naar papa. Clare moest natuurlijk ook in papa's arm staan.

Eenmaal rustig gezeten begon vader tegen moeder: „Vrouwtje, 'k heb er over gedacht, 't is goed. Als er nergens plaats is voor dat

meisje, zullen wij plaats maken. Zij kan bij Jans op de kamer slapen, in het ledikantje dat Clare vroeger gebruikte. Ze is kleiner dan Clare. 't Kan best."

„O, vadertje, papa. Wat bent u toch lief," riep Clare in vervoering. „O, moes, wat heerlijk." Clare danste van pret. „Heerlijk, in de vakantie een logeetje te hebben." Zij zouden prettig spelen. Heerlijk dat Keetje's moeder ook weer beter zou worden.

„Tenminste als de Heere zijn zegen gebiedt," zei moeder ernstig. „Wij moeten ook bidden voor haar tijdelijk en eeuwig behoud."

Vader zag, dat Clare moeder niet heelemaal begreep.

„Wij moeten den Heere bidden of Hij Keetje en haar ouders tot kinderen Gods wil maken, zoodat zij den Heiland liefhebben," lei hij uit.

Clare dacht er niet verder over na. 's Middags zou Jans naar Keetje's moeder toegaan en er blijven tot de wagen van het Ziekenhuis de moeder had weggehaald. Dan ging Keetje mee met Jans en in dien tijd zouden Clare's ouders het ledikant opslaan en het beddegoed er in doen.

't Was Oudejaarsavond. Clare's ouders konden niet toestaan, dat de meisjes tot twaalf uur opleven. Dat was veel te laat. Maar 't mocht tot tien uur. Moeder zette chocolademelk, die heerlijk smaakte bij de knappende olieballen, door Jans gebakken, terwijl zij met hun vieren naar de kerk gingen. Met hun

vieren. Vader, moeder, Clare en Keetje. O, wat vond Clare het fijn, dat Keetje bij hen logeerde. Eerst stopte Jans Keetje lekker in 't bad op den middag van haar komst, toen kreeg zij kleeren van Clare aan die deze al te klein waren, want Clare groeide als kool, verklaarde pa. Daarna kon Clare Keetje al haar schatten

laten zien. De poppen, den wagen, de poppenkamer, de wieg. 't Kostte wel een beetje moeite Keetje te leeren, dat je de poppen voorzichtig moest behandelen, aan de prentenboeken geen ezelsooren mocht maken en ze heel schoon houden, maar Keetje bleek een ijverige, goedwillige leerling, die graag alles wat Clare beval, opvolgde.

't Meest verwonderde Clare het eten van Keetje. Wat kon zij smakelijk toetasten. Clare

deed wel eens 'n beetje „sikkeneurig”, zooals moeder zei. „Dit lust ik niet en dat lust ik niet.” Keetje vond alles even lekker. Zij was werkelijk ook gegroeid in die vier dagen, ze kreeg reeds een kleurtje en deed heelemaal niet verlegen meer. 'n Enkele maal kibbelden zij samen. Clare kon wel eens een beetje bazig doen en dan antwoordde Keetje met een ruw woord, zoodat Clare schreiend naar moeder liep, die elk twistje spoedig bijlegde.

Nu op dezen avond zaten zij vredig en gelukkig bij elkander onder het vriendelijk lamplicht. Broertje sliep. Met hun vieren speelden zij halma en Keetje's soldaatjes vlogen over de anderen heen, trip, trap, tot zij de eerste was die haar hoekje vol had, terwijl moeder, die aan honderd andere dingen dacht, met haar troepje zielig achterbleef. Clare kwam achter Keetje aan en vader achter moeder.

't Spelletje was uit. Keetje's oogen straalden. Zij kreeg de kaakjes en deelde die eerlijk rond. Zij voelde zich zoo innig blij. Vanmiddag bezocht zij moeder. Mevrouw liet haar bloemen koopen en koekjes voor moeder en met hun drieën zaten zij voor moeders bed, terwijl de zuster vertelde dat het heel, heel goed met moeder ging. Over een paar weken zou zij wel beter zijn.

Even donkerde er een wolk op het gezicht der arme vrouw, zij dacht aan dat kleine, donkere huisje in de steeg. Dat begreep Clare's moeder, en nu beloofde zij stellig, dat zij tweeën

een andere woning kregen. Heelemaal achter in de smederij, die uitkwam in een andere straat, stond het oude kantoor ongebruikt, mijnheer zat liever aan den voorkant, die ruimte kon best vertimmerd worden: aan een kamertje en keuken hadden zij beiden genoeg. Dan woonden zij toch lichter en gezelliger. En als vader weer thuis kwam en hij werkelijk een goede smid bleek te zijn, kon mijnheer hem wel gebruiken in de fabriek. Keetje had gebeefd van blijdschap en moeder snikte toen.

„Kom,” zei Clara's vader, „het wordt voor de kinderen bedtijd. Voor hen is de Oudejaarsavond om. Wij kunnen eerst nog een paar versjes op het orgel spelen. We zullen alle vier een versje opnoemen. Dan lezen en danken.”

Clare klapte in de handen. Zij wist wel welk versje zij kiezen zou. Vader koos: 'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. Moeder Luther's lied: Een vaste burcht is onze God. Clare wou het vers zingen dat Keetje's moeder vanmorgen in het Ziekenhuis opgezegd had:

De Heer is mijn Herder,
 'k Heb al wat mij lust,
 Hij zal mij geleiden
 Langs grazige weiden,
 Hij voert mij al zachtkens
 Aan wateren der rust.

Opgewekt zongen zij. Toen kwam de beurt aan Keetje. Zij kende bijna geen psalmversjes en ook weinig mooie liederen. Eén kende zij er goed en dat gaf zij ook op:

Opent uwen mond,
Eisch van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouw verbond,
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zoo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.

Bijna juichend zongen zij het alle vier, en toen had Jans, de goeie, trouwe meid, die net binnen kwam, ook nog een lied, het bekende:

Uren, dagen, maanden, jaren
Vliegen als een schaduw heen.

't Werd een heerlijke Oudejaarsavond. Welvoldaan gingen de meisjes ter ruste. En toen de toegewijde Jans om twaalf uur mijnheer en mevrouw gelukwenschte, zei ze op be-
wogen toon: „God loone u wat u aan die arme menschen doet. God zegt: Wat gij aan één van de minsten doet, dat hebt gij aan Mij gedaan”.
